

ROMAN ZADURA

ur. 1933; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Puławy, II wojna światowa, edukacja, szkoła, nauczyciele, stosunki polsko-niemieckie, okupacja niemiecka

Szkoła w Puławach w czasie okupacji niemieckiej

Nasza pani wychowawczyni czytała nam takie różne wydawnictwa, niejednokrotnie przynosiła [je] z domu. Między innymi „Rycerz Niepokalanej”, był taki przed wojną i również takie podręczniki z okresu przedwojennego, dla szkół podstawowych, tych początkujących klas, do czwartej mniej więcej. To było zakazane. W czasie jednej z takich lekcji, po cichutko do klasy wszedł woźny, naszej wychowawczyni coś szepnął na ucho i wyszedł. Momentalnie pani ten podręcznik, bo to było z historii o Tadeuszu Kościuszcze, jak pamiętam, nam czytała, kto to był i tak dalej. Ten podręcznik, taki Zdzisio, po wskazaniu przez panią, [a] były piece kaflowe i były takie [drzwi] od komina do wybierania sadzy, otworzył drzwiczki i tam ten podręcznik przedwojenny wsunął.[Wtedy] byli z Inspektoratu, chodzili po wszystkich klasach. To była kobieta jedna i mężczyzna, oprócz tego pan kierownik szkoły chodził i pani wychowawczyni to stała z boczku. To było na Polnej [w szkole]. [W tej szkole na Działkach uczyły się również dzieci niemieckie, był tam] duży hol i klasy przylegały do tego holu. Ten hol był przegrodzony, takim przepierzenie, część klas w stronę toru to była niemiecka, natomiast po drugiej stronie polskie dzieci były. Myśmy tylko przez szpary tam widzieli te dzieci. Stosunkowo tych dzieci niemieckich nie było dużo, dużo mniej niż nas. Takiego bezpośredniego kontaktu to nie było, bo one były z reguły zabierane [ze szkoły] i przyprowadzane. Nikt z Polaków tam nie uczył, tylko to byli nauczyciele niemieccy. Tu były rodziny niemieckie, dużo było w starostwie.

Data i miejsce nagrania	2003-11-28, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"